

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

CASOPIS JE IZHAJAL KOT »RUDAR«, GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA RUDNIKA LIGNITA VELENJE. — OD 1. MAJA 1965 DALJE GA IZDAJA OBČINSKI ODBOR SZDL VELENJE.

GLAVNI IN ODGOVORNI UREDNIK LJUBAN NARAKS

TEHNIČNI UREDNIK IVAN FIJAVZ

22. december 1966 — LETO II. ST. 22 (40)

CENA 30 NOVIH PAR ALI 30 STARIH DIN

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

POGLED V 1967. LETO Produktivnost in zaposlenost

Jugoslovansko gospodarstvo je doseglo letos svojstven rekord. Prvič je odločilno vlogo pri porastu proizvodnje imela produktivnost dela in ne večja zaposlenost. Kot ocenjujejo, je 74 odstotkov porasta proizvodnje ustvarjene zaradi večje produktivnosti, le 26 odstotkov pa na podlagi dviga zaposlenosti.

Ali bo mogoče tako visoko udeležbo produktivnosti v porastu proizvodnje ustvariti tudi v naslednjih letih — je pomembno vprašanje, ki se postavlja ob vsem tem. Znano nam mora biti, da so letošnji dosežki izjemni in da bo zaradi tega potrebno drugo leto vložiti velike napore, če jih hočemo še ponoviti.

V strokovnih krogih prevladuje mnenje, da lahko tudi v prihodnjih letih srednjeročnega plana pričakujemo tako povoljna gibanja, ker doseženi nivo ekonomskega razvoja, tehniška opremljenost, organizacija dela in drugi dejavniki omogočajo, da na osnovi dviga produktivnosti konstantno ustvarjamo okoli dve tretjini porasta proizvodnje, kar je približno dosežen nivo v 1966. letu. Vendar tudi oni menijo, da bo potrebno maksimalno angažirati celotno gospodarstvo in vložiti večje napore kot doslej.

Z razvojem proizvodnje in koriščenjem rezerv, bo prostor za povečanje produktivnosti dela vse ožji, zato zahteva energično in usposobljeno akcijo, kar potrjujejo izkušnje, dosežene letos in v preteklih letih.

Prihranki, ustvarjeni letos, so predvsem rezultat boljše organizacije proizvodnega procesa, odkrivanja viška delovne sile v podjetjih itd. Brez dvoma imamo še dosti takšnih in podobnih potencialov v gospodarstvu, vendar moramo vedeti, da jih je iz meseca v mesec manj. Zato bomo morali naše delo usmeriti v široko modernizacijo podjetij, integracijo in specializacijo proizvodnje.

Pred nami so drugo leto pomembne naloge. Uspešen razvoj, zlasti po sprejetih ukrepih gospodarske reforme, nas ne sme uspraviti in ustaviti v nas prevelik optimizem. Nadaljnja rast produktivnosti dela je edina močna rešitev za bodoči napredek in željeno vključitev v mednarodno delitev dela. Kakršnakoli zaostajanje bi pomenilo, da jugoslovansko gospodarstvo zaostane pri dohitevanju konkurenčnih sposobnosti na svetovnem tržišču.

Ko razmišljamo o porastu produktivnosti, ne moremo mimo dviga zaposlenosti v letu 1967. Predvsem letos je zaposlenost stagnirala in je za okoli en odstotek nižja od 1964 leta. Na gibanje zaposlenosti je največ vplivalo zmanjšanje števi-

la zaposlenih v gradbeništvu in industriji. Prihodnje leto pa pričakujemo nekoliko blažji dvig zaposlenosti in sicer okoli 2 odstotka. Na ta način bi zagotovili, da bo v predvidenih mejah udeležba porasta zaposlenosti v dvigu proizvodnje družbenega sektorja.

Ce ne bi mogli zajeti s takšnim porastom zaposlenosti velik del delovne sile, moramo prihodnje leto iskati rešitev v razvijanju raznih uslužnostnih dejavnosti. S takšno orientacijo bi naredili dvojno korist — zaposlili bi več delavcev in hkrati zadovoljili velike potrebe v uslužnostnih dejavnostih. To usmeritev smo načrtovali že pretekla leta. Vendar ugotavljamo, da nismo v tej smeri pokazali dovolj iniciative. Odpravljanje vseh teh pomanjkljivosti bo naša nadaljnja pomembna naloga.

PIONIRJI BODO TEKMOVALI ZA »KAJUHOVO BRALNO ZNAČKO«

Tudi v Jugoslaviji se žal iz leta v leto bolj širi »literatura« raznih kriminalk, kavgbojk in stripov, kjer se glavna vsebina razvija s pomočjo pušk, revolverjev in nožev, kjer nastopajo gangsterji in morilci in vse bolj zastrupljajo naše mlade ljudi, ki trumoma bežejo to poceni revolversko plažo.

Ker pa je dejstvo, da je tudi pri nas, v socialistični deželi, prerasla želja za lahkimi dobički skrb za razvoj otrok v normalne, humane in kulturne ljudi, smo sklenili tudi v naši občini pričeti z akcijo, a kulturno obrambo, ki naj bi odvrzala naše otroke od knjižnega strupa ter jih usmerjala k branju lepe, dobre slovenske knjige, predvsem domačih pa tudi tujih avtorjev.

Naši pionirji se bodo na vseh šolah vključili v tekmovanje za »Kajuhovo bralno značko«.

Vse priprave za začetek akcije so končane. Ker so tudi v žalski in celjski občini istočasno z nami sklenili uvesti tekmovanje za značko, smo se združili, ustanovili osrednji odbor s sedežem v Velenju in izdelali pravilnik, bralni program in vse ostalo za uspešen začetek. Nadzorstvo nad tekmovanjem so prevzele občinske zveze prijateljev mladine Zalec, Celje in Velenje ter Zavod za prosvetno pedagoško službo Celje. V vsaki občini je ustanovljen tudi občinski odbor v katerem so učitelji slovenskega jezika, pedagoški svetovalec in zastopnik občinske zveze prijateljev mladine. Odbor je izdelal program dela za svojo občino.

Težje vse te velike kulturne akcije pa je na naših centralnih šolah, kjer bodo formirane komisije, ki bodo skupno s celotnimi učiteljskim kolektivom z veliko mero idealiz-

STENSKI KOLEDAR ZA LETO 1967

PRILAGAMO V DANASNJI ŠTEVILKI »SALEŠKEGA RUDARJA«. TUDI ZATO VAS VABIMO, DA SE NAROČITE NA NAS LIST. KER BOSTE RABILI KOLEDAR SKOZI VSE LETO.

»SALEŠKI RUDAR« NAROČITE TAKOJ DANES PRI VASEM PISMONOSI!

ma in dobre volje v stalnem stiku s »Kajuhovci« skrbeli, da bo akcija dosegla svoj namen, to se pravi, dopolniti žolo in z njo učenca, ki jo obiskuje. Ob koncu šolskega leta bodo po izkušnji pred komisijo, kjer bodo »Kajuhovci« v prijetnem, sproščnem pogovoru pripovedovali o prebranih delih, podeljene udeleženci iz 3. in 4. razredov lepe pohvale, udeležencem iz 5. in 6. razredov — bronaste značke. Pohvale in značke bodo podeljene na posebni slovesnosti, na katero bomo povabili kulturne delavce iz občine in naše mladinske pisatelje in pesnike.

Zlato značko bi si lahko pridobili prijavitelji z gimnazije in rudarskega šolskega centra, vendar smo za začetek vključili v tekmovanje samo učence osnovnih šol. Naslednje leto bomo razpisali tekmovanje za značko tudi na teh dveh velenjskih šolah.

Ob koncu še tiha želja Dedku Mrzlu! V boju dobre knjige proti slabi, prosimo za čim več knjig pod bliskem novoletne jelke.

E. A.

ZARADI VARČEVANJA NE BOMO POŠILJALI POSEBNIH ČESTITK, ZATO VOŠČIMO DANES VSEM NAROČNIKOM, BRALCEM, DOPISNIKOM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM

**Srečno in uspešno
novo leto 1967!**

UREDNIŠTVO »SALEŠKEGA RUDARJA«

Obvestilo naročnikom

V današnji številki prilagamo položnice vsem tistim naročnikom, ki še niso plačali letošnje naročnine. Prosimo, da zaostalo naročnino nakažete na žiro račun 5074-8-369 pri SDK, ekspozitura Soštanj.

Sklepi zadnje razširjene seje občinskega komiteja ZKS Velenje

POROČALI SMO ZE, DA SO NA NEDAVNI RAZŠIRJENI SEJI OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS RAZPRAVLJALI O AKTUALNIH GOSPODARSKIH IN POLITIČNIH PROBLEMIH. DOLOČILI SO TUDI POSEBNO KOMISIJO IZ VRST ČLANOV KOMITEJA, KI JE IZDELALA SKLEPE.

KOMISIJA JE SESTAVILA NASLEDNJE SKLEPE:

I.
Ne glede na to, da so že dalj časa kritične razmere na energetskem področju, zlasti je težka situacija v premogarstvu, je bilo do sedaj vse premalo rečeno, kakšna je perspektiva premogarstva in kako prebroditi nastalo krizo. Občinski komitej ZKS Velenje ugotavlja, da je popolnoma pravilno, da cenejši energetski viri izpodrivajo dražje in da se potrošniki preusmerjajo na racionalnejše energetske vire. Toda istočasno smatra, da bi moralo pri uveljavljanju novih energetskih virov biti več koordinacije, dogovarjanja in sodelovanja. Dogovore med posameznimi zainteresiranimi činitelji bi morali izvajati in sankcionirati, da ne bi prišlo do prevelikih globalnih narušitev.

II.
Če se v času izvajanja nekega stališča ali sklepa spremene objektivne razmere, ki bistveno vplivajo na splošno situacijo, moramo na podlagi vsestranskega proučevanja posledic, sprejeti nove programe, ki bodo vsklajevali odnose na višjem nivoju.

III.
Čimprej moramo ugotoviti ali so težave v premogovnikih samo začasne, ali je dejansko potrebno pristopiti k zmanjšanju produkcije ali morda celo zapiranju rudnikov. Rudniki v SFRJ se še namreč vedno pri produkciji in svojem razvoju ravna po smernicah družbenih planov, da je potrebno povečati produkcijo premoga do leta 1970 za 12 milijonov ton. Do sedaj se nihče teh postavljenih gospodarskih proporcij ni demantiral.

Če se pokaže, da naše gospodarstvo iz ekonomskih razlogov premoga ne potrebuje več, ali ne v planiranih količinah, potem moramo načrtno najracionalnejše pristopiti k zapiranju nizko produktivnih in nerentabilnih rudnikov ter zmanjševati produkcijo v rentabilnih.

IV.
Podatki o perspektivnih potrebah po velenjskem lignitu, ki jih je zbral rudnik, kažejo, da bodo ostale razpoložljive produkcijske kapacitete neizkoriščene. RLV je kapacitete razvijal v skladu s programom in v odvisnosti od programiranih družbenih potreb. Tako ima sedaj razvitih produkcijskih kapacitet že za ca. 4 milijone ton. Glede na slabo povpraševanje po premogu se bo produkcija v prihodnjem letu zmanjšala za 3 milijone ton. To dokazuje tudi leto 1966, ko je bilo planirano 3,6 milijone ton, zaradi manjšega povpraševanja pa bo proizvedenih le 3,4 milijone ton.

V.
Kvantitativno zmanjšanje produkcije premoga bo povzročilo težave pri zaposlovanju. Nova delovna mesta se ne bodo odpirala tako hitro, da bi lahko absorbirala sproščeno delovno silo (1000 ljudi). Zato bo tukaj nujno potrebna pomoč širše družbeno-politične skupnosti, ki bo morala pomagati pri preorientaciji in prekvalifikaciji sproščene delovne sile (odvečnega števila zaposlenih).

VI.
Rudarski šolski center Velenje se srečuje s podobnimi ekonomskimi in socialnimi problemi, vendar je njihovo reševanje dolgoročnejšega značaja, ker je nemogoče takoj zmanjšati število učencev.

VII.
Če se ugotovi, da so težave v premogarstvu začasnega značaja, potem moramo najti način, da pomagamo rudnikom prebroditi to krizo s tem, da se jim preskrbijo krediti pod ugodnimi pogoji za depoje in rekonstrukcije.

VIII.
Ker je potrošnja lignita na licu mesta najracionalnejša in še vedno konkurenčna ostalim energetskim virom, delovni kolektivi v občini z velikim zanimanjem spremljajo in enotno podpirajo prizadevanja, da bi se gradnja nove TE v Šoštanj čim bolj pospešila.

IX.
Zaradi težke ekonomske situacije v »Galanteriji« Šoštanj, občinski komitej opozarja osnovno organizacijo ZKS in komuniste v tej delovni organizaciji, da takoj v sodelovanju z ustreznimi strokovnimi službami izdelajo te neeljito analizo osnovnih problemov v podjetju in zavzamejo o njih načelna stališča. Samoupravnim organom pa se predlaga, da na tej osnovi zahtevajo izdelavo realnega programa nadaljnjega razvoja delovne organizacije (kadri, organizacija dela, usmeritev na domače in tuje tržišče, obseg in asortiman produkcije itd.).

X.
Čeprav se v tovarni usnja Šoštanj srečujejo z zapletenimi odnosi na surovinskem tržišču in trgu finalnih izdelkov, so težave, s katerimi se srečujejo, tudi notranjega organizacijskega značaja. Pogojene so z ne dovolj razvito notranjo tehnično delitvijo dela, pomanjkanjem strokovnega kadra, šibko organizacijo dela itd. Večkrat so zaostreni tudi odnosi med organi in organizacijami, kar vse vpliva na gospodarski uspeh in obcutek pripadnosti kolektivu ter na izvajanje sklepov in stališč.

Občinski komitej ZKS opozarja komuniste v kolektivu, da resno in odgovorno pristopijo k reševanju navedenih vprašanj. Samoupravnim organom pa predlaga, da sankcionirajo izvrševanje sprejetih sklepov po načelu individualne in kolektivne odgovornosti.

XI.
Ker nimamo izdelane analize, kako daleč smo prišli pri izvajanju gospodarske reforme v naši občini, kako so se naše delovne organizacije vključile v njeno izvajanje in kakšna je konkretno njihova perspektiva glede še na intenzivnejše vključevanje v mednarodno delitev dela in vključevanje v aktivnejše sodelovanje v ožji in širši program nadaljnjega gospodarskega razvoja družbenih skupnosti SRS in SFRJ, občinski komitej ZKS Velenje predlaga občinski skupščini, da zadoži svoje strokovne službe, da takšno študijo čimprej izdelajo.

Komisija za izvedbo razpisa pri Tovarni usnja Šoštanj razpisuje prosta delovna mesta

1. VODJA TEHNIČNEGA SEKTORJA

Pogoj: diplomirani inženir kemije z 10-letno prakso v usnjarski ali kemijski stroki.

2. VODJA PRIPRAVE DELA

Pogoj: diplomirani inženir kemije s 5-letno prakso v usnjarski stroki.

3. VODJA POMOŽNIH OBRATOV

Pogoj: diplomiran strojni inženir s 5-letno prakso v vodenju industrijskih strojnih delavnic in kotlarn.

Osební dohodki po pravilniku ali po dogovoru. Podjetje daje na razpolago družinsko stanovanje.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela pošljite do 10. I. 1967.

Teze za javno razpravo o delu

»V pripravah za izvolitev novih odbornikov in poslancev bo javna analiza dosedanjega dela skupščin, njihovih uspehov in slabosti v postopnem uresničevanju ustavnih načel omogočila, da si bodo za črtale bodoče delo in to tako glede njihovega lastnega delovanja, kakor tudi glede razreševanja tekočih problemov. Razprava o delu skupščin, politično-izvršilnih teles in posameznikov naj pripomore k ustreznejši in odgovornejši vlogi občana na njegovem delovnem mestu v krajevni skupnosti, v občini in v celotni družbi. Javna razprava bo tako prispevala k boljši opredelitvi ciljev našega družbenega razvoja, predvsem pa k razvijanju odgovornosti za uresničevanje naše politike na vseh družbenih ravneh, v družbeno-političnih organizacijah in na vseh drugih toriščih družbenega življenja«.

(Iz sklepov Glavnega odbora SZDL Slovenije, z dne 18. 11. 1966, o nalogah SZDL v pripravah na skupščinske volitve).

Pomladi prihodnjega leta bodo minila 4 leta po sprejetju naše nove zvezne in republiške ustave. Novi ustavni predpisi se v večji meri kot prejšnji poudarjajo, da se v občini kot temeljni družbeno-politični skupnosti, zagotavljajo materialni in drugi pogoji za delo ljudi in za razvoj produkcijskih sil; usmerja in vsklajuje razvoj gospodarstva in družbenih služb; določajo in razporejajo sredstva za potrebe občine; ustvarjajo pogoji za zadovoljevanje materialnih, socialnih, kulturnih in drugih skupnih potreb občanov in vsklajujejo posamezni in skupni interesi s splošnimi interesi. V občini se uresničuje čim bolj neposredno družbeno samoupravljanje; organizirajo se organi oblasti in družbenega samoupravljanja, družbene službe, ki so skupnega pomena; zagotavljajo se pogoji za uresničevanje svobodin in pravic občanov, urejajo se odnosi, ki imajo neposreden pomen za občane v občini; določajo se splošni pogoji za dejavnost v komunalnih in podobnih organizacijah; varujejo se zakonitosti in varnost ljudi ter premoženja, zagotavlja javni red in mir ter izvršuje družbeno nadzorstvo. Pravice in dolžnosti občine izvršujejo občani na zborih volilcev in v drugih oblikah neposrednega odločanja, občinska skupščina, njeni organi in krajevne skupnosti. Ti organi uresničujejo pravice in dolžnosti občine ob udeležbi in sodelovanju z drugimi organi družbenega samoupravljanja v občini.

Občinska skupščina, ki je bila izvoljena po sprejetju nove ustave leta 1963, ima v skladu z občinskimi statutom dva zbora. Občinski zbor šteje 35 odbornikov, prav toliko pa zbor delovnih skupnosti. Odborniki občinske skupščine se volijo za štiri leta, s tem, da se vsako drugo leto voli na novo polovica članov vsakega zbora skupščine. Prve volitve polovice odbornikov občinske skupščine so bile opravljene leta 1965, prihodnje volitve druge polovice pa bodo drugo leto.

Politično izvršilne zadeve občinske skupščine opravlja 15 svetov (za splošne in notranje zadeve, za družbeni plan in finance, za industrijo in obrt, za kmetijstvo in gozdarstvo, za blagovni promet in turizem, za komunalne zadeve, za urbanizem, za stanovanjske zadeve, za delo in delovna razmerja, za zdravstvo, za varstvo družine, za socialno varstvo, za vzgojo in izobraževanje, za društveno dejavnost in za narodno obrambo) s skupno 144 člani. Za proučevanje posameznih vprašanj, za pripravo predlogov in za odpravljanje drugih zadev iz svojega delovnega področja, ima občinska skupščina več komisij in drugih kolegialnih organov. Občinske sklade upravlja upravni odbori. Neposredno samoupravljanje v komunalnih, gospodarskih, socialnih, zdravstvenih in drugih dejavnostih, se vrši v 18. krajevnih skupnostih (Šmartno ob Paki, Bele vode, Sv. Florjan, Zavodnje, Ravne, Družmirje, Šoštanj, Lokovica, Pesje, Podkraj, Šentilj, Velenje, Salek, Paki pri Velenju, Skale, Plešivec in Cirkovce). V teh krajevnih skupnostih se vrše praviloma tudi zbori volilcev. Spore med občani poravnava 4 poravnalni sveti (Šmartno ob Paki, Šoštanj, Pesje in Velenje). Občinska uprava je organizirana v petih oddelkih kot temeljnih upravnih organih in v nekaterih drugih organih in šteje skupno 66 upravnih in 8 pomožnih delavcev).

Politika in drugi ukrepi občinske skupščine na področju gospodarstva

Delne volitve v predstavniške organe pred dvema letoma so bile

prav v času, ko so se pokazala zaradi hitrega proizvodnega razvoja dokajšnja strukturna nesorazmerja med posameznimi gospodarskimi panogami, ko so začele cene raznih proizvodov nekontrolirano naraščati in ko so se začele kazati v celotnem gospodarstvu določene močnejše inflacijske tendence. Prav v času teh volitev so bili sprejeti ukrepi o splošni zamrzitvi vseh cen, katerim so nato v mesecu juniju 1965 sledili reformni predpisi na področju gospodarstva, ki pa so imeli in bodo v bodoče imeli vpliv na naše celotno družbeno življenje. Naša občinska skupščina je v mejah svojih pravic in dolžnosti v obravnavanem obdobju sprejela take predpise in druge ukrepe na področju gospodarstva, ki so na eni strani začeli materialno bazo samoupravljanja delavcev v delovnih organizacijah, na drugi strani pa si je prizadevala, da realni standard delovnih ljudi ne bi bil preveč prizadet z ukrepi, ki so morali biti sprejeti za naš bodoči hitrejši in skladnejši gospodarski razvoj, ki se bo v bodoče moral razvijati vse bolj in bolj po načelih ekonomike in pod vplivom zunanjega tržišča.

Da bi dosegla te cilje, je občinska skupščina poleg drugih ukrepov, zmanjšala prispevek od osebnih dohodkov delavcev v občinski proračun od 1. 8. 1966 dalje od 6,8 na 5 %, in s tem znižala proračunske dohodke v tem letu za okoli 100 milijonov starih dinarjev. S svojimi predpisi je določila najvišje cene nekaterih večjih prehrabnih proizvodov in najvišje maloprodajne mreže, ki jih sme trgovina predpisovati za nekatere proizvode. Uvedena je bila družbena kontrola cen za vse obrtne storitve.

Občinska skupščina ugotavlja, da se v podjetjih naše občine po uvedbi gospodarske reforme čedalje skrbneje gospodari in da poslovne odločitve organov upravljanja vse bolj in bolj temeljijo na ekonomskih kriterijih itd. Počasi se izboljšuje kadrovska struktura zaposlenih, produktivnost dela se postopoma izboljšuje, prav tako pa postopoma rastejo tudi realni osebni dohodki. Največji razvoj v zadnjem obdobju je napravila tovarna gospodinske opreme »Gorenje« v Velenju, ki se je razvila v enega najmočnejših jugoslovanskih proizvajalcev gospodarskih strojev, ki z veliko serijsko proizvodnjo uspešno nastopa na domačem in tujem tržišču. Seveda morajo gospodarske organizacije premagovati najrazličnejše težave in to take, ki so posledica nekaterih premoških premišljenih predpisov, kot so na primer preizke cene tekočih goriv, ki povzročajo naglo preorientacijo velikih potrošnikov energije od uporabe premoga na uporabo mazuta, kar je letos v dokajšnji meri prizadelo rudnik lignita Velenje, kot največjo gospodarsko organizacijo v občini.

Občinska skupščina je z ustreznimi ukrepi pomagala reševati številne probleme v gospodarskih organizacijah na območju občine, ki so posledica reformnih predpisov in se morala v nekaterih primerih posluževati tudi takih ukrepov, kot so uvedba prisilne uprave, oziroma izdaja aktov o prenehanju gospodarskih organizacij. Prisilno upravo je morala občinska skupščina uvesti v dveh podjetjih: v tovarni usnja Šoštanj ter v podjetju »Galanterija« Šoštanj. Delo obeh prisilnih uprav je bilo v obeh primerih uspešno, saj se je gospodarsko stanje podjetij, ki so imela prisilno upravo, samiralo in so bili ustvarjeni pogoji za nadaljnje uspešnejše poslovanje. Zaradi težavnih pogojev dela je bila uvedena redna likvidacija obrtnih

podjetij »Cevljarstvo« Šoštanj in »Slaščičarna« Šoštanj, zaradi slabega gospodarjenja pa je šlo v likvidacijo kmetijsko gospodarstvo Velenje. Dejavnost tega podjetja uspešno nadaljuje KZ Šoštanj, občinska skupščina pa je morala sprejeti odplačevanje anuitet za kredite, ki jih je najelo to posestvo v višini 47 milijonov. Uvedena je bila tudi likvidacija podjetja »Veletre«, njegovo dejavnost pa so prevzele nekatere druge gospodarske organizacije v občini. Zaradi ukrepov gospodarske reforme sta tudi ustanoviteljta poslovnega združenja za izgradnjo energoskemnega kombinata Velenje (rudnik lignita Velenje in TE Šoštanj) ugotovila, da ne moreta nadaljevati z nadaljnjo izgradnjo tega velikega investicijskega objekta in sta zato predlagala občinski skupščini izdajo akta o uvedbi likvidacije združenja. Občinska skupščina je predlog ustanoviteljev sprejela in zaupala vse delo v zvezi z likvidacijo tega objekta posebnemu likvidacijskemu odboru, ki se zelo prizadeva, da bi bila likvidacija poslovnega združenja opravljena s čim manjšimi stroški.

Kot vsa predstavniška telesa, si tudi občinska skupščina prizadeva, da bi bile vse poslovne odločitve stvar samih delovnih ljudi, ki so v gospodarstvu zaposleni. Zaradi tega je med drugim v lanskem letu ukinila občinski investicijski sklad, sredstva tega sklada pa prenesla v sklad kreditne banke Celje.

Na področju kmetijstva je občinska skupščina podpirala razvoj družbenega sektorja kmetijstva in si prizadevala, da bi bili kooperacijski odnosi med kmetijsko zadruzo in zasebnimi kmetovalci čim uspešnejši.

V zadnjih dveh letih občinska skupščina ni povečala prispevkov in davkov od kmetijstva, kar je razen povečane proizvodnje in povečanih cen kmetijskih proizvodov, prispevalo svoj delež k večji proizvodnji in višjemu standardu kmetijskega prebivalstva v občini. Razveseljivo je, da so kmetje v zadnjih letih vložili večja lastna sredstva za obnovo gospodarskih in stanovanjskih poslopj, za nabavo živine in kmetijskega orodja, saj se s tem ustvarjajo pogoji še za večjo kmetijsko proizvodnjo kot smo jo že dosegli. Vse področje občine je glede plačevanja prispevkov od kmetijstva glede na proizvode in tržne razmere razdeljeno na štiri proizvodne okoliše. V IV. proizvodnem okolišu, ki obsega gorato območje občine, kmetje ne plačujejo prispevka od kmetijstva. Ta okoliš obsega okoli 40 % celotne površine občine. Plačevanje prispevkov od kmetijstva je zaradi razvrstitve v IV. proizvodni okoliš oproščeno 350 od skupno okoli 1200 kmetovalcev, kolikor jih je v občini.

Podobno politiko kot v kmetijstvu, vodi obč. skupščina tudi na področju obrti. Družbeni sektor obrti je glede poslovanja v celoti izenačen z ostalimi gospodarskimi organizacijami, kar deloma zavira njegov nadaljnji razvoj. Občinska skupščina je lansko leto gospodarske organizacije, ki opravljajo komunalno in gostinsko dejavnost in dejavnost storitvene obrti, oprostila plačevanja obresti od osnovnih sredstev in s tem prispevala svoj delež za izboljšanje pogojev poslovanja.

Novo sprejeti zvezni in republiški predpisi v obrtnih delavnicah zasebnih obrtnikov in ustreznih politiki občinske skupščine, so ugodno vplivali na razvoj zasebnega sektorja obrti, saj je število zasebnih obrtnih delavnic naraslo od 74 v letu 1963 na 116 v letu 1966. Število teh delavnic pa je še mnogo manjše kot je bilo pred vojno, ko jih je bilo v občini kar 244. Tudi v bodoče bo

Skupščine občine Velenje od zadnjih volitev dalje

občinska skupščina nadaljevala začetno politiko v obrtništvu, bolj pa bo morala usklajevati višino obveznosti zasebnih obrtnikov do družbe.

Trgovina je v zadnjih dveh letih dosegla velik napredek, vendar njene kapacitete v celoti še ne zadovoljujejo vseh čedalje večjih potreb občanov. Občinska skupščina je do sedaj in bo tudi v bodoče podpirala razvoj te gospodarske panoge in si prizadevala, da bi se trgovska mreža v kar najbolj možni meri približala potrošnikom.

Gostinstvo in turizem imata na našem področju zadovoljive možnosti za uspešno delovanje. V zadnjih letih so se postopoma kompletirali in prej zgrajeni osnovni gostinski in turistični objekti. Občinska skupščina je s svojimi ukrepi nudila uspešno pomoč razvoju te panoge gospodarstva, z odstopanjem celotne turistične takse in dela prometnega davka na alkoholne pijače pa je povečala tudi materialno bazo turističnih društev.

Tudi gospodarskega in ostalega razvoja po reformi, občinska skupščina ne usmerja z letnimi družbenimi plani, pač pa obravnava občasne analize tega razvoja. V prvi polovici prihodnjega leta pa bo občinska skupščina sprejela perspektivni program gospodarskega in ostalega razvoja občine do leta 1970, ki bo zaradi novih razmer v dokajšnji meri spremenil dosedanje koncepte o razvoju naše občine. Razumljivo je, da bo občinska skupščina dala ta program v predhodno javno razpravo.

Politika in ukrepi občinske skupščine na področju komunale, urbanizma in stanovanjske izgradnje

Velik del svoje aktivnosti v preteklem obdobju je občinska skupščina posvetila problematiki urbanizma, stanovanjske izgradnje in urejanju stanovanjskih razmerij ter komunalne delavnosti, saj je od bolj ali manj uspešnega reševanja problemov na tem področju, v veliki meri odvisen družbeni standard občanov in razvoj ostalih panog gospodarstva. Za družbeno izboljšanje problema na tem področju pa je takih, ki zahtevajo za svoje reševanje velika denarna sredstva in je zato popolnoma razumljivo, da občinska skupščina še ni uspela rešiti vseh problemov na tem področjih.

Za smotrano gradnjo naselij v občini, je občinska skupščina že pred leti sprejela urbanistični program za celotno območje občine, v zadnjih letih pa so bili izdelani in po predpisnem postopku sprejeti zazidalni načrti za večino gradbenih okolišev v občini. Zaradi eksploatacijskega polja rudnika lignita Velenje, ki zajema velik del celotne Saleške doline, so za gradnjo sposobne površine v tej dolini samo v Velenju in Pesju, v Sošanju pa samo na levem bregu Pake, ki pa je več-

noma že zazidan, oziroma kjer gradnja zaradi klimatskih razmer ni najbolj primerna. Zaradi tega je razumljiva težnja nekaterih prebivalcev mesta Sošanja, da bi se izdelal zazidalni načrt za desni breg tega mesta. Takih težnj, ki jih je občinska skupščina večkrat obravnavala na svoji seji, pa občinska skupščina ni mogla sprejeti, ker bi bilo to v nasprotju z veljavnimi predpisi in ker bi bilo s tem oteženo normalno poslovanje rudnika lignita Velenje, ki bo zaradi ugodnih eksploatacijskih pogojev v doglednem času začel izkoriščati zaloge lignita na območju Družmirja in Sošanja.

31. decembra 1965 so bili ukinjeni občinski stanovanjski skladi. Stanovanjski prispevek ostaja v delovnih organizacijah, ki imajo sedaj neprijemno večje možnosti za reševanje stanovanjskih problemov svojih delavcev kot so jih imele poprej. Zal pa večina delovnih organizacij rešuje stanovanjske probleme svojih delavcev z dodelitvijo kreditov za individualno gradnjo, ki je za podjetja in zasebnike cenejša, vendar zahteva velike površine gradbenih zemljišč in ogromne stroške za komunalno urejanje zazidanih okolišev, kjer se odvija zasebna stanovanjska gradnja. Vsa leta doslej so se komunalni objekti gradili s prostovoljnimi prispevki delovnih organizacij, teh prispevkov pa je bilo iz povsem razumljivih razlogov čedalje manj. Zaradi tega je občinska skupščina s 1. aprilom 1966 morala uvesti prispevek za uporabo mestnih zemljišč, da bi s tem zagotovila minimalna sredstva za vzdrževanje zgrajenih kolektivnih komunalnih objektov in za gradnjo nekaterih novih najbolj nujnih objektov te vrste. Pri uvajanju tega prispevka je občinska skupščina upoštevala, da bi ta prispevek družinske proračune in sredstva podjetij preveč ne obremenil in se zaradi tega s prispevkom zagotavlja le del potrebnih sredstev, ki so potrebna za kolektivne komunalne objekte. Po veljavnih predpisih se sme prispevek za uporabo mestnih zemljišč uvesti le na območju, kjer so bila gradbena zemljišča nacionalizirana, tako da ga sedaj ne plačujejo občani na območju, kjer so potrebna najnujnejša vlaganja v komunalne objekte (Velenje, Komovo in Selo, Pesje, del mesta Sošanja) in je zaradi tega občinska skupščina že predlagala spremembo ustreznih zakonskih predpisov.

Gospodarska reforma je tudi stanovanjsko gospodarstvo postavila na ekonomska načela. Zaradi tega je morala občinska skupščina s 1. avgustom 1965 ugotoviti novo valorizirano vrednost stanovanjskih objektov in določiti novo višino stanarini, ki znaša po odloku o najvišji stanarini za stanovanja in najvišji najemnini za poslovne prostore 3,5 odstotkov letne valorizirane vrednosti stanovanja. Stanarino v tej višini bodo nosili stanovanjske pravice v celoti začeli plačevati šele leta 1970 in bodo do takrat razliko do polne stanarine subvencionirale de-

lovne organizacije iz svojih skladov skupne porabe.

Subvencije bodo vsako leto, pričeni za leto 1967, za 25% manjše in se bodo temu ustrezno povišale tudi stanarine. Nove stanarine, ki so jih uvedle vse občinske skupščine v državi, sicer še ne zagotavljajo sredstev za razširjeno reprodukcijo stanovanjskega gospodarstva, vendar bodo prispevale k bolj racionalni uporabi stanovanjskih prostorov, k boljšemu vzdrževanju stanovanjskih poslopij in k večji zainteresiranosti občanov za reševanje svojih stanovanjskih problemov z lastnimi silami. Za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami je občinska skupščina ustanovila posebno stanovanjsko podjetje, ki je doslej pokazalo zelo lepe uspehe pri obnovi in vzdrževanju stanovanjskih zgradb in je velika škoda, da podjetje TE Soštanj in rudnik lignita Velenje nista upoštevali večkratnih priporočil občinske skupščine in sta ustanovili lastni enoti za gospodarjenje s svojimi stanovanjskimi zgradbami in bo tako gospodarska moč občinskega stanovanjskega podjetja občutno zmanjšana.

Delovne organizacije v naši občini že več let skrbijo za reševanje stanovanjskih problemov svojih delavcev in so pri tem dosegle zadovoljive uspehe.

Občinska skupščina je tudi skrbela za stanovanja tistih delavcev, ki so zaposleni v šolstvu in v drugih javnih službah, za nezaposlene borce NOV, za upokojene invalide, socialne podpirance in podobne. V preteklem obdobju je občinska skupščina uspešno rešila stanovanjske probleme vseh delavcev v šolstvu in v drugih občinskih javnih službah in vrsto stanovanjskih problemov borcev NOV, ki niso v delovnem razmerju. Je pa še precejšnje število upokojujencev, ki živijo v nezadovoljivih stanovanjskih razmerah. Občinska skupščina bo skušala te probleme postopoma reševati tako, da bo občinskemu stanovanjskemu podjetju odstopila vso amortizacijo starih hiš, ki jih je predala v gospodarjenje temu podjetju, sama pa bo anuitete za te hiše plačevala iz občinskega proračuna. S tem bo omogočena gradnja manjšega števila stanovanj za upokojujence, borce NOV in ostale podobne kategorije občanov.

Omenjeno je bilo, da so bili v zadnjem obdobju rešeni nekateri najbolj aktualni komunalni problemi naše občine. Nedavno je bil zgrajen nov vodovod za Velenje oziroma za Saleško dolino sploh. Nova cesta med Soštanjem in Velenjem je večnoma že zgrajena, razen priključkov v Velenju in Sošanju. Regulacija reke Pake v Saleški dolini uspešno napreduje. Letos sta bili modernizirani cesti Paka pri Velenju — Dolič in Soštanj — Topolšica. V Sošanju in Velenju se urejuje kanalizacija, javna razsvetljava in podobni komunalni problemi. Komunalne probleme zelo uspešno rešujejo tudi krajevne skupnosti, saj so v zadnjem času z minimalnimi sredstvi zgradile pomembne komunalne

objekte, kot npr. modernizirale ceste v Bele vode, Plešivec, Cirkovce, Kavce, Skorno, Lom itd. Vseh teh uspehov na komunalnem področju ne bi bilo mogoče doseči, če ne bi delovne skupnosti naših podjetij s svojimi prispevki teh investicij izdatno ne podprle. Prizadevanja občinske skupščine so podprle brez izjeme vse delovne organizacije v občini, veliko pa so prispevali tudi občani sami. Na področju komunale čakajo občino v prihodnjih letih še veliki napori. V prvi vrsti bo potrebno modernizirati cesto Gorenje—Soštanj, zgraditi novo centralno pokopalnico za Saleško dolino, zgraditi kanalizacijski kolektor in čistilne naprave tudi za vso dolino, modernizirati ceste v Velenju in Sošanju, usposobiti ceste IV. reda za vse večji promet itd. Teh nalog ne bo mogoče opraviti brez pomoči delovnih kolektivov in občanov in zaradi tega občinska skupščina pričakuje njihovo še nadaljnjo pomoč pri reševanju teh vprašanj. Poleg tega pa bo potrebno postopoma sproščati tudi cene nekaterih komunalnih storitev (tarife za vodo, za toplovodno ogrevanje, kopališke pristojbine, pristojbine za pokopališke storitve), da bo mogoče del sredstev za te storitve porabiti tudi za investicije v komunalne objekte individualne porabe.

Politika in ukrepi občinske skupščine na področju družbenih služb

Kot že več let doslej, je občinska skupščina tudi v zadnjem dvoletnem obdobju posvečala prvenstveno pozornost hitrejšemu in skladnejšemu razvoju šolstva, zdravstva, socialnega varstva in drugih služb v občini. Kakor v prejšnjih letih, so bili tudi v zadnjem obdobju doseženi pravi uspehi, čeprav je bilo potrebno tudi tu premagovati mnogo najrazličnejših ovir materialnega značaja, ki bi jih brez nesebične in izdatne pomoči delovnih organizacij nikoli ne uspeli obvladati. Na področju šolstva je bil z združitvijo osnovnih šol in s prešolanjem podelskih otrok, ki obiskujejo višje razrede v centralne osnovne šole, kjer obiskujejo predmetni pouk, napravljen velik korak naprej v kvaliteti pouka. Sedaj se otroci iz vseh okoliških krajev, ki obiskujejo višje razrede skoraj brez izjeme vozijo z avtobusom v šole, kjer je predmetni pouk, tako da poslušajo kombinirani pouk le še nekaj desetih učencev. Učni uspeh šolske mladine je iz leta v leto boljši in to po zaslugi prizadevanj in čedalje bolj usposobljenih prosvetnih delavcev, deloma pa tudi zaradi izboljšanih materialnih pogojev v katerih se šola in vzgaja sedanja generacija. Občinska skupščina je vsako leto odvajala večji odstotek svojih sredstev za dejavnost šol, tako da je bila glede višine izdatkov na enega šoloboveznega otroka v letu 1965 na 18. mestu v SR Sloveniji, izmed skupno 62 občin, in na prvem mestu v celjskem bazenu. Prispevek za šolstvo iz občinskega proračuna v letu 1965 je znašal 490 milijonov S-dinarjev, v letu 1966 pa se je povečal na 640 milijonov. S sredstvi občinskega šolskega sklada in sredstvi delovnih organizacij, so bile v zadnjem obdobju adaptirane I. osnovna šola v Sošanju in podružnični osnovni šoli v Plešivcu in Pesju. S pomočjo rudnika lignita Velenje so bili zagotovljeni tudi prostori za posebno šolo. V letu 1965 se je začel v Velenju pouk v novoustanovljeni gimnaziji, ki posluje v prostorih rudarskega šolskega centra in, ki prav sedaj pripravlja vse potrebno za svojo verifikacijo. Da bi se poglobilo samoupravljanje v šolskih zavodih in zagotovili stalni viri njihovega financiranja, bo v kratkem spre-

jet republiški zakon o financiranju vzgoje in izobraževanja, po katerem bodo šolske zavode financirale preko izobraževalnih skupnosti, ki jih bodo občani, šolski zavodi in delovne organizacije ustanovile za določena širša območja. Ta izobraževalna skupnost bo morala s pomočjo občinske skupščine in delovnih organizacij nadaljevati z investicijami na področju šolstva, saj bo potrebno adaptirati še preostale podelske šole v občini (Sentilj, Ravne, Cirkovce), zgraditi novo III. osnovno šolo v Velenju, zgraditi nove telovadnice pri osnovnih šolah v Smartnem ob Paki in Sošanju, itd. Še več sredstev bo potrebno zagotoviti za osnovno dejavnost šol, saj so osebni dohodki prosvetnih delavcev še vedno nesorazmerno nizki, odločno premajhni pa so tudi materialni izdatki šol.

Ce je šolstvo v naši občini le napravilo določen napredek, pa tega ne moremo trditi za predšolsko varstvo in vzgojo otrok. Naša občina je po odstotku otrok, ki obiskujejo otroško varstveno ustanovo na enem izmed zadnjih mest v Sloveniji, čeprav je potreba po tem varstvu zaradi čedalje večjega števila zaposlenih žena vse večja in večja. V prihodnjem obdobju bo morala organizirano predšolsko otroško varstvo postati skupna zadeva vseh zainteresiranih činiteljev, samo varstvo pa bo potrebno organizirati na čim cenejši in masovnejši podlagi.

Zdravstvena služba je že pred leti v glavnem rešila svoje osnovne materialne probleme in je v obravnavanem obdobju mnogo prispevala k izboljšanju zdravstvenega stanja prebivalstva, z razpoložljivimi sredstvi pa je skrbno gospodarila. Prav tako je bilo uspešno tudi delo občinskih socialnih služb, čeprav morajo reševati vedno nove in nove socialne probleme, ki so posledica našega hitrega gospodarskega in družbenega razvoja. Uspešno so se reševali tudi razni socialni in drugi problemi borcev NOV. Uspehi na socialnem področju bi bili še večji, če bi bili za reševanje socialnih problemov zainteresirani povsod tam, kjer socialni problemi vsakodnevno nastajajo. Prav zaradi tega bo potrebno v bodoče razvoju socialnih služb v podjetjih, šolah in krajevnih skupnostih, posvetiti mnogo večjo pozornost kot se je posvečala doslej.

Popolnoma nemogoče je, da bi našli vse probleme, ki jih je občinska skupščina s svojimi organi reševala v obdobju po zadnjih volitvah v letu 1965. Omenili smo le nekaj najvažnejših problemov, ki so se reševali v tem obdobju z namenom, da bi delovne in družbene politične organizacije na podlagi teh primerov ocenjevale uspešnost ali neuspešnost politike in delo občinske skupščine in drugih organov občinske samouprave. Upoštevati pa je potrebno, da so bila razpoložljiva sredstva vedno mnogo manjša kot so bile potrebe in je zaradi tega marsikatero vprašanje ostalo nerešeno.

Nekateri problemi dela občinske skupščine in drugih organov občinske samouprave

Samoupravljanje v občini opravljajo, poleg občinske skupščine, še številni organi, kot so npr. občinski svet, komisije in drugi kolegijski organi občinske skupščine, krajevne skupnosti itd. Nekateri samoupravne zadeve rešujejo volivci sami neposredno na zbiorih volivcev, oziroma preko drugih oblik neposrednega upravljanja. Popolnoma razumljivo je, da so potrebni neprestani vztrajni napori za skladno in koordinirano delovanje tega razvejanega mehanizma samoupravljanja delov-

(Nadaljevanje na 6. strani)

22. DECEMBER DAN JLA

JUGOSLOVANSKA LJUDSKA ARMADA je glavna oborožena sila narodne obrambe Jugoslavije.

JUGOSLOVANSKA LJUDSKA ARMADA varuje neodvisnost, ustavni red ter nedotakljivost in neokrnjenost ozemlja Socialistične federativne republike Jugoslavije.

(Iz Ustave SFRJ)

Za novo leto najlepše darilo - KNJIGA

Vedimo, da je knjiga najlepše darilo za oba spola in za vse prilike. S podarjeno knjigo ob novem letu, ni bojazni, da bi koga užalili ali ga z darilom polomili.

Pri darilu, ki ga svetujemo za novo leto, se ni treba dosti meniti za to, ali bo knjiga v usnje vezana in zlato obrezana ali ne. Paziti moramo le na to, da bo obdarovanec res razveselila, da bo izbrana po njegovem okusu in zanimanju.

Da se ne bi uredili pri izbiri svetovanega noveletnega darila in prinesli tako knjigo, ki jo prijatelj že ima, si privoščimo majheno ukajo. Nekaj dni pred slavljenjem ga obiščimo, mimogrede povprašamo, ali ima mogoče knjigo, ki mu jo nameravate kupiti, češ da jo nujno potrebujemo, v knjižnici pa je ne moremo dobiti. Na ta način bomo izvedeli katero knjigo lahko kupimo.

V kupljene knjige ne pišemo več posvetil. Vsakdo ima tako dober spomin, da ve kdo mu je knjigo podaril. Razen tega so posvetila umrla kmalu za spominski knjigami, vezanimi v rožnat žamet in polnimi ocvetljenih verzov petnajstletne petnajstletnicam. Če pa morda obdarovanec želi imeti posvetilo, bomo kratki in prisrčni. Posvetilo napišimo na prvo stran, takoj za platnicami.

Če se ne morete odločiti za knjigo, naj svetujemo še nekaj drugih noveletnih daril.

Za bolj »uradne« obdarovance je primerno buteljčno vino, žganje ali likerji, kristalni izdelki, keramična vaza, bonboniera in razni albumi.

Bolj domača in intimna darila, ki so primerna skoraj izključno za družinske obdaritve, kvečjemu za obdaritve med zaročencema, so: torbica, šal, srajca, nesoser (škafca za ročna dela ali toaletne potrebnosti), rokavice, kravata in blago za obleko. Pomnite, da so predmeti docela intimne narave (npr. kombiniza ipd.) na črni listi daril, pa čeprav se fant in dekle še tako dobro razumeta.

Za kadilce so lepa in primerna darila kofekcija cigaret ali cigar, vžigalnik (izpustimo tistega v obliki revolverja), pepelnik in za res dobre prijatelje — knjiga o nevarnostih kajenja.

Zajtrk za novo leto

Ni ni bolj prijetno, kot če servirate družini za dober začetek leta — praznični zajtrk. To pa je za gospodinjo za prvi dan v letu težavna naloga. Tudi one so silvestrovale in bi morale zaradi »noveletnega zajtrka« vstati že zgodaj zjutraj.

Svetujemo vam, da ga v glavnem pripravite že prejšnji dan. Servirate ga pač tedaj, ko bodo zbrani vsi družinski člani. To bo verjetno v raznih dopoldanskih urah, ker smo silvestrovali pozno v noč.

Za noveletni zajtrk lahko pripravimo: kuhan šinjek s hrenom, potico, belo kavo in sadjem. Ali pa domačo salamo, trdo kuhana jajca, kisle kumarice, ržen kruh, kakao in banane. Dobro bodo tekli tudi: kruh s skutinim namazom, šipkov čaj z limono, dobro pecivo, sadje in podobni zajtrki, servirani na pogrnjeni in okrašeni mizi.

Ne pozabiti na mizo postaviti še mineralno vodo in sadni sok — vse za zatiranje mačka in noveletno osvežitev.

Ce želimo obdarovati prijatelje in znanke iz zamejstva, potem kupimo pravo lutko v narodni noši, majolico, čipkaste in druge prtičke iz domačih logov, slivovko pa le izjemoma.

Tudi okraski, kot so: zapestni gumbi, ogrlica, broška, zapestnica, uhani (vse seveda iz zlata ali jantarja), so primerno noveletno darilo.

Ne pozabimo na kozmetična darila (parfum, kreme, pudrnica, rdečilo za ustnice) in na praktična darila, kot so: električni brivski aparat, ura, nalivno pero, patentni svinčnik, pisemska garnitura (za fante pri vojakihi), igrane karte, fotoaparat, gramofonske plošče in usnjeno denarnico (če je namenjena nečakom ali nečakinjam, je lahko v njej tudi kak tisočak — »novi seveda«). S tem pa še nismo izčrpali listo vseh noveletnih daril...

Pa vendar, bodi dovolj. Svetovali smo vam, vi pa se sami odločite!

Ferdinand Langen:

Rdeče z belimi črtami

Bilo je pozno zvečer in namenjen sem bil proti domu. Rosilo je in visoko sem si zavihal ovratnik plašča. Ko sta me ločili od doma le še dve cesti in majhen trg, se je nenadoma ulila ploha. Stopil sem pod obokan vhod neke hiše. Komaj sem se umaknil dežju, ko je pod isti obok pristopil precej obilen mož srednjih let. Bilo je, kot bi mu bil nekdo tesno za petami.

»Bežite?« sem vprašal šaljivo.

»Da,« je sopihal. Hlastno si je brisal čelo.

»Je s policijo kaj narobe?« sem vprašal v istem tonu.

»Ne,« je rekel, »z mojo gospodinjo.«

»Kaj pa?« bi bil rad izvedel.

»Hotela me je oskubiti,« je mrko odgovoril.

»Kako?« sem vprašal. »Previsoka stanarina, slaba hrana in premalo?«

Zmajal je. »Nič tega. Če bi bilo kaj takega, je ne bi pobrisal kar tako, na vrat na nos. Ne, hotela me je oskubiti, tako kot sem rekel.«

Prižgal sem si cigareto in se umaknil globlje pod obok, kajti zelo radodarno je lilo. Pogledal sem obilnega moža in zmajal z glavo. Saljivec, pa še kakšen, sem si mislil.

»Ne, prav nič se ne šalim,« je uganil moje misli. »Nekaj vam bom povedal. Imate morda cigareto zame?«

Dal sem mu cigareto. Prižgal si jo je in videl sem, da se mu roka trese.

»Mesec dni pred novim letom,« je začel, »mi je brat, ki živi na deželi, poslal racmana.«

»Lepo od njega,« sem si drznil pripomniti.

On pa je odločno zmajal z glavo. »Prvič ve, da sploh ne maram rac,« je rekel, »in drugič,« — nekajkrat je pogoltnil slino — »je bil še živ.«

»Kdo?« sem vprašal.

»Racman, kajpada,« je odgovoril. »Brat mi je poslal zavitek. Ko sem snel pokrov, je iz

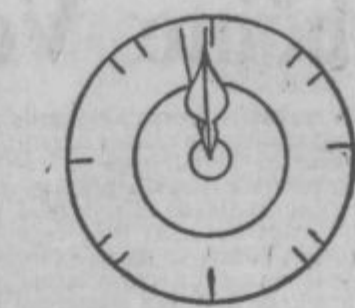
Na zdravje ob ...

Napijmo novemu letu z drugačnimi pijačami kot običajno. Poskusite letos s cocktaili. Te pijače lahko mešate sami po vašem okusu.

Najbolj znan cocktail je martini. Vzemite kozareček vermuta in tri kozarčke gina. Premešajte in dodajte led. Vse skupaj precedite v hladne kozarce in servirajte s koščkom limonine lupine ali z olivo.

Kenguru je mešana pijača iz kozarčka ruske vodkae in pol kozarčka vermuta. Pijačo pomešajte z ledom in precedite v kozarčke. Tudi kenguru servirajte s koščkom limonine lupine.

Za tiste, ki imajo radi kaj močnejšega priporočamo hurikan cocktail. Zmešajte kozareček gina, kozarček

viskija in kozareček mentolovega likerja. Dodajte led in vse skupaj dobro premešajte.

Zmešajte kozareček viskija, kozareček vermuta in kozareček bittra, pa boste dobili starega prijatelja. To pijačo je potrebno še posebno dobro premešati z ledom.

Americano pa dobimo, če zmešamo dva kozarčka vermuta in kozareček bittra. Dodajte kocko ledu in košček limone. Vse skupaj vlijte v večje kozarce in napolnite s sodavico.

Na koncu- miao, miao ...

Je že tako, da vsako praznovanje končamo z mačkom. Nočemo biti zlobni in že vnaprej predvideti, da bo tudi letos z vami tako, vendar za vsak primer: nekaj nasvetov za prvo pomoč zmačkanim noveletnim praznovalcem.

Najtežje je vstati... To opravite počasi, počasi! Hitri premiki škodujejo, zato se najprej počasi pretegnite in večkrat globoko zajamite sapo.

Ljudje z mačkom imajo takrat nizek krvni pritisk in se jim rado vrti v glavi. Zmasirajte si še tilnik. Vse to vam bo pognalo kri v možgane, prav te pa potrebujete. No, zdaj se že lahko počasi dvignete. Malo obsežite na postelji, nato se počasi odpravite do mize. Bo šlo? Tam naslonite glavo na roke, da brenčanje v nji malo pojenja. Zdaj boste že zmogli do kopalnice. Pa nikar ne ležite v kad! Raje se oprhajite, vada naj bo čimbolj topla. Dobro se zdrgnite s krtačko in gobo, nato se sfortirajte. Zdaj boste morda že prenesli pogled v ogledalo. Res niste videli posebno privlačni, a bo kmalu bolj. Dobro očistite zobje in pri moških britje vam povrne precej samozavesti. Zenske se boste kajpak zatekle k pudru in šminki. Se pred ličenjem si obraz dobro zmasirajte z masno kremo in ga nekajkrat zapored oblijte, menjaje z vročo in mrzlo vodo. Tako, zdaj je slika v ogledalu že prijaznejša.

Na zunanje ste že skoraj v redu. Kaj pa znotraj? Tam je še kaos. Predvsem ste gotovo na smrt žejni. Najprej popijte kozarec nesladkanega in le s kislo vodo razredčenega limoninega ali pomarančnega soka. Pijača bo dobro dela želodcu in vam obenem dala nujno potrebni vitamin C. Toda, če ste že tako žejni, pijte v majhnih požirkih. In ja nič mrzlega! Koristiti pa vam utegne požirek alkohola, saj pravijo, da se »klin s klinom izbija!« Čeprav vam je najbrž ne diši, pojejte kakšno močno juho in kaj pikantnega. Toda nikar nič mastnega! Zrezek bo kot nalašč. Kaj vam še manjka? Sprehod vam bo dobro del — a nikar še ne sedite za volan! Počasi hodite po čistem zrakcu, pa boste pregnali zadnje ostanke nadežja mačje zverine. Nekateri zatrjujejo, da jih do kraja pozdravi obisk živalskega vrta — pogled na opice da deluje prav blagodejno.

Ker pa je maček — čeprav se ga da pozdraviti — zelo neprijetna reč, se mu prihodnjič raje poskusite sploh izogniti. Predvsem nikar ne pijte na prazen želodec, med pitjem večkrat kaj prigriznite. Mešane pijače so dobre, pa nevarne. Popijte le kozareček ali dva. Nikar ne mešajte različnih vrst alkohola, odločite se za eno. In po možnosti imajte pri roki vedno kozarec oranžade. Ta vam ne bo škodila, človek pa tako kar avtomatično sega po kozarcu. Naj bo v kozarcu torej vsaj včasih oranžada!

Vaše noveletne čestitke

Po navadi imajo čestitke za novo leto že natiskano osnovno besedilo. Prav nič napak ne bo, če bomo — seveda s črnim — dodali še nekaj prirčnih in šegavih besed. Ne pozabimo napisati na ovojnico točnega naslova. Vedite, da imajo pismošiške v prazničnih dneh dela čez glavo in potemtakem ne utegnejo dešifrirati nečitljivih in nepopolnih naslovov.

In kaj svetuje PTT? SE DANES NAPISITE IN ODDAJTE NOVO-LETNE ČESTITKE NA POŠTO.

prostega mesta. Že smo mislili, kako neudobno bo pretegovati v tesnem fiču, ko nam je sporočila, da je našla nekaj prostih mest v spalnicah na športnem štadionu Spartaka, češkega prvotligaša.

Ker pa je Jihlava ponoči prava skrivalnica, se je receptorica ponudila, da nam pokaže, kje je. In že je nastal problem, kajti v fiča, ki je bil preobložen z našo prtljago, ni moglo pet normalnih ljudi. Tako sva vzela z Jankom receptorico s seboj, Vlado in Tone pa sta počakala v hotelu.

MISLILI SI BODO ...

Malo pred štadionom (v mislih sem štel ulice in zavoje na levo in desno, tu in tam pa sem si zapomnil kakšen poseben znak!) nam je receptorica dejala, da sicer to ni dobro znanjo, ker je odšla z nami,

kajti v hotelu si bodo mislili, no... Midva z Jankom pa si ti in je lepota, ki požlahti niso nič mislila, kajti počutila sva se tako kot Napoleoni.

Upravnik štadiona nas je vlijudno sprejel, receptorica se je nekam bolj kislo poslovala in za naju z Jankom se je začela pot po labirintu. Levo, desno, naravnost, ovinek in že sva pristala v neki slepi ulici.

Tesnobnega občutja nas je rešil parček, ki je z opletajočimi nogami poplesoval po zračnem tlaku in se ni menil za štrene dežja. Kar med poljubom je fant — vojak zamomljal: »Prva na levo!«

Ta par me je ohrabil o mojih razmišljanju o češkem življenju in bilo mi je, kot da se je velik voz razbese razbese. Ljubezno pač ne pomeni nobenih meja in nobenih dogem. Je rojstvo in smrt. Je vijugast lok tisočerih doživetij in je lepota, ki požlahti sleherni okvir.

Tone in Vlado sta naju že preklinjala. Pot k štadionu je bila sicer znova iskanje, toda sedaj smo se že počutili kot stari znanci Jihlave.

Udobne postelje so nas zazibale v prijeten sen po naporu poti.

Jutro nas je pozdravilo s soncem; sicer je bolj kisela mežikalo v jesensko sivino, ki smo jo preganjali s črno, vročo knajpovo kavo, katero nam je upravnik štadiona sam ponudil. Bil je neverjetno dober in edini Čeh, ki se je upal z naših rok sprejeti dinarje, naše dinarje in to po menjavi, katere kurs smo mu mi zaupali. Kasneje smo ugotovili, da smo ga nehote ope-

SMER Sever - Severovýchod

3. nadaljevanje

POLICIJSKA URA

Počasi je stekla beseda in kmalu smo bili tisti srečnejši, ki živijo v blagostanju. Prvič se mi je to zgodilo, da so nas Jugoslovane hvalili zaradi tega. Toplo mi je postalo pri srcu in bil sem ponosen, čeprav se nikakor nisem mogel znebiti občutij, da tudi pri nas mnogo tega še manjka. Toda bili smo na Češkem in prijetni, dobrodušni Čehi so se stežka razživali. Edino mladina je povsod enaka. Obdala nas je in deževala so vpraša-

nja, če imamo kaj prodati. Največ so povprašali za cigarete, za najlonom in čokolado. Kako majhne so pravzaprav želje in cenitev boljšega ali slabšega življenja.

Odžejali smo se in polni čudnih občutij znova hiteli ob monotoni spremiljavi jesenskega štropota proti Pragi. Toda Praga je bila še daleč, mi pa smo se v velikih vijugah spuščali in dvigali po valoviti pokrajini v vse bolj temno noč.

Za nami je že ležalo preko 800 kilometrov poti in za en dan je to pač bilo več kot dovolj. Voznika našega zvestega

fička sta bila že dodobra utrujena, naše noge pa otrple in vsi smo zevali ter hranili besede za jutri.

Jihlava. Mesto kot Maribor. Starinsko, prijetno, toda ulice so bile prazne, kot da bi bila tukaj policijska ura.

Znašli smo se pred hotelom »Aurora«. Začuda je v njem vrelo življenje. To vretje je sicer bolj češko pojmovano. Bilo je mnogo gostov in kmalu smo odkrili, da so bili sami tuji — bližnji sosedje iz Vzhodne Nemčije. Vljudna receptorica nam je pojasnila, da ni v nobenem hotelu v Jihlavi

SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO

ZELIJO OBCANOM VELENJSKE OBCINE

Skupščina občine Velenje

Občinski odbor SZDL

Občinski komitej ZKS

Občinski sindikalni svet

Rudnik lignita Velenje

Tovarna gospodinjne opreme

»Gorenje« Velenje

Kmetijska zadruga Soštanj

»Vegrad« Velenje

Trgovsko podjetje »Bazen« Velenje

Trgovsko podjetje »Velma« Velenje

Trgovsko podjetje »Vino« Smartno ob Paki

Gostinsko podjetje »Paka« Velenje

»Oljka« Smartno ob Paki

Chrom-metal Velenje

Izdelovalnica gumiranega papirja Velenje

Rudarski šolski center Velenje

Tovarna usnja Soštanj

Lesnoindustrijski kombinat Soštanj

1

9

6

7

OBVESTILO VOZNIKOM
MOTORNH VOZIL

Oddelek za notranje zadeve skupščine občine Velenje obvešča vse lastnike motornih vozil, da se bo vršila redna letna registracija motornih vozil od 5. JANUARJA 1967 dalje, po razporedu, ki bo dostavljen vsakemu lastniku motornega vozila osebno.

Redna registracija motornih vozil (podaljševanje veljavnosti prometnih dovoljenj) se bo vršila RAZEN SOBOTE vsak delovni dan od 7. do 12. ure, ob sredah pa tudi v popoldanskem času od 13. do 17. ure. V kolikor bi bil lastnik motornega vozila na dan, ki mu bo določen za predložitev prijave za podaljšanje prometnega dovoljenja, službeno ali kako drugače upravičeno odsoten, lahko predloži prijavo katerikoli od njegovih družinskih članov ali znancev.

Ob predložitvi prijave za podaljšanje registracije je potrebno poleg prigrasnice predložiti še dokazila o plačilu pristojbine za cestna motorna vozila in potrdilo o plačilu obveznega zavarovanja (odrezki položnic) in državno takso 7 N-dinarjev.

Na hrbtni strani položnice za plačilo obveznega zavarovanja je potrebno obvezno izpolniti podatke o motornem vozilu.

Delovne organizacije, ki bodo vršile plačilo cestnih pristojbin, morajo za vsako vozilo posebej predložiti dokazilo o plačilu (enako, kot prejšnja leta). Poleg potrdila o plačilu pristojbin za cestna motorna vozila morajo delovne organizacije predložiti še potrdilo o zavarovanju vozila, ki ga izstavi pristojna splošna zavarovalnica.

Vojni oziroma mirovni vojaški invalidi I. do IV. skupine ter V. do VI. skupine, pri katerem je invalidnost v okviru spodnjih okončin (nog) so oproščeni plačila pristojbin za cestna motorna vozila in upravnih taks. Prav tako so tega plačila oproščeni tudi delovni invalidi z 80 % ali večjo telesno okvaro, ki ima za posledico 60 % ali večjo nezmožnost spodnjih okončin (nog).

V dokaz invalidnosti morajo vojni ali mirovni vojaški invalidi predložiti prepis pravomočne odločbe pri pristojnem organu za finance, ki bo izdal odločbo o oprostitvi plačila cestnine. To velja le za tiste invalide, katerim je veljavnost odločbe o oprostitvi plačila cestnine že potekla. Delovni invalidi pa morajo predložiti za izstavitev odločbe o oprostitvi plačila cestnine prepis pravomočne odločbe, s katero so spoznani za delovnega invalida s telesno okvaro, ki ima za posledico 60 % ali večjo nezmožnost spodnjih okončin.

Lastniki motornih vozil, ki za leto 1967 ne nameravajo podaljšati prometnih dovoljenj, so dolžni vozilo odjaviti v istem roku, ki jim je določen za letno potrditev prometnih dovoljenj.

Da bi redna letna registracija potekala nemoteno, prosimo, da se vsi prizadeti lastniki motornih vozil ravna po določenem razporedu.

Iz pisarne oddelka za notranje zadeve
Sob Velenje

MEDNARODNO LETO TURIZMA

Turizem – potni list miru

Generalna skupščina OZN je proglasila 1967. leto za mednarodno leto turizma. Poteza Združenih narodov je sprejeta kot prispevek k užitvi miru na svetu. Ravno turizem je bil tako močan, da je v zadnjih letih doživel krepko ekspanzijo. Sodobna migracija narodov, ki se odvíja preko turizma, ne pozna meja in predstavlja široko območje mednarodnega sodelovanja in prijateljstva.

Takoj po zasedanju Generalne skupščine OZN je njen odelek za turizem s sedežem v Ženevi sklenil, da bo otvoril mednarodnega leta turizma — v okviru evropskega kontinenta — na tradicionalnem novoletnem tekmovalstvu v podvodnem ribolovu v Malem Lošnju. Tu bodo uradno proglasili — in zaključili konec 1967. leta — mednarodno leto turizma.

Brez dvoma je odločitev organov OZN veliko priznanje Jugoslaviji in njenemu turizmu. Načelo in politika odprtih mej, ki jo uveljavlja naša država v zadnjih letih, predstavlja osnovo za uspešno vključitev Jugoslavije v mednarodno leto turizma.

Pod geslom: »Turizem — potni list miru«, je naša država pripravljena v prihodnjem letu ukiniti vse vize z vsemi državami na svetu. Ta predlog Zveznega komiteja za turizem je že sprejel Zvezni izvršni svet,

dokončno besedo pa ima še Zvezna skupščina, ko bo sprejemala zakon o ukinjanju viz.

Jugoslavija je že sklenila sporazume z 18. državami o ukinjvi viz, s 35. državami pa se je dogovorila o ukinjvi taks na vize. Zato je Jugoslavija na prvem mestu v svetu glede na rast turističnega prometa.

Z mednarodnim letom turizma bo turizem še bolj narasel in dokazal svojo vrednost in pomembnost.

Otroci
pomagajte!3,3 MILIJARDE
NAS JE

Strokovnjaki Združenih narodov so ocenili, da živi zdaj na svetu 3,283 milijarde ljudi. To število se letno poveča za okoli 65 milijonov, tako da bo leta 1980 na svetu okoli 4,3 milijarde ljudi. Kot je razvidno iz nedavno objavljenega statističnega letopisa Združenih narodov, živi 56 odstotkov vsega prebivalstva v Aziji, 16 odstotkov v Latinski Ameriki in Afriki, 28 odstotkov v Evropi, Severni Ameriki, Sovjetski zvezi in Oceaniji. Največji prirastek so zabeležili v nerazvitih deželah.

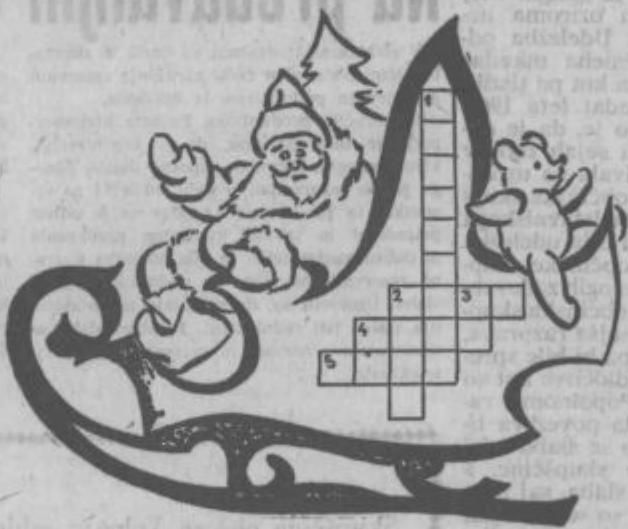
Ceprav niso znani uradni podatki, ima Ljudska republika Kitajska največ prebivalcev na svetu. Po približnih ocenitvah živi tam 690 milijonov ljudi in jih bo leta 1980 že okoli milijardo. Kitajski sledi Indija s 468,5 milijona prebivalcev in letnim prirastkom 10 milijonov ljudi. V Sovjetski zvezi živi 229 milijonov ljudi, v ZDA 193 milijonov, v Indoneziji 102 milijona, v Pakistanu 101 milijon, na Japonskem 97 milijonov in v Braziliji 80 milijonov. Čeprav je Brazilija na tej lestvici šele na osmem mestu, ima najvišji letni prirastek na svetu.

Zeleli smo vas razveseliti, dragi otroci, in smo narisali lepo sliko za novo leto. Tik pred tiskanjem pa jo je nek porednež razrezal in kosčke slike pomešal. Spomnili smo se na vas! Menili smo — naši otroci bodo pomagali sestaviti sliko. Mi pa jih bomo za njihov trud nagradili.

Izrežite posamezne kosčke, sestavite sliko in jo nalepite na papir ter pošljite ali prinesite na uredništvo do 5. januarja 1967. leta. Če bomo dobili več pravilno zlepljenih slik, bomo izmed vseh izžrebali pet pridnih otrok in jih lepo nagradili. Ne pozabite na sliko napisati vašega naslova!

Križanka za najmlajše

Vodoravno:

2. Kdo nam pozimi sili pod obleko?
4. Ime možička, ki živi na severu?
5. Kako boste poklicali dedka, ki vas bo za novo leto obiskal?

Navpično:

1. Kdo je lastnik teh sani?
2. Ime dedka, ki vas vsako leto obišče?
3. Začetni črki učenke Anice Zupanove.
4. Kako mrmra medvedek zadaj na saneh?

DELAVSKA UNIVERZA
VELENJE

razpisuje

krojno-ročno
šivalni tečaj

ki bo v popoldanskem času v učilnici Delavske univerze Velenje. Začetek tečaja bo 3. januarja 1967 in bo trajal 16 dni zaporedoma, vsak dan od 16. do 20. ure.

Prijave sprejemamo najdalje do 30. decembra 1966, vsak dan od 8. do 12. ure v upravi DU, Velenje, Titov trg 2.

harili, ker smo dinar precenjevali, računajoč menjavo v šilinge, krone itd.

Pred odhodom nam je zapel, da ima avtokarto Jugoslavije, da dva njegova sinova študirata na univerzi in da bo v prihodnjem letu napravil popotovanje skozi Jugoslavijo.

Nekaj mi nikakor ni in ni šlo v račun. Ko sem se hlačal bos in se v kratkih hlačkah podil po domačem dvorišču sem vedno znova slišal, kako imenitna je Češka, kako napredna; bila je vzor. Danes pa ravno obratno: mi smo vzor za Češko, mi smo nedosanjana sanja Čehov.

Zivljenje pač tako preobrača usodo narodov. Na poti proti Pragi sem sicer prišel bližje k resnici tega obratnega, kajti marsikje sem zasledil

napise o češko ruskem prijateljstvu in otipljivosti resničnosti 1948. leta v Jugoslaviji mi je vse bolj jasneje stopila pred oči. Zavedal sem se, da je edinstvena odločitev in zmaga narodov v tem, da želijo le to, da si sami krojijo lastno usodo.

IMATE »KORUNI«

Naš fičo se je začel oglašati. Zmanjkovalo mu je hrane, pred nami je bilo mesto Horlou, z najbližjo bencinsko črpalko, mi pa brez čeških kron.

Sredi mesta je sameval edini steber, ki je dišal po bencinu. Starejša ženska nas je vljučno pozdravila, toda povprašala je, če imamo »koruni«. Prikimali smo in muza joč gledali, kako naš fičo željno sprejema hrano.

Zatem pa se je začela dolga

procedura. Ženska je bila razočarana nad Jugoslavo in kmalu se je znašel ob našem avtu policaj v modri uniformi. Ne dinarji, ne šilingi, ne dolarji, ne belgijski franki, skratka nič niso hoteli sprejeti. Z Jankom sva morala s policajem, ki naju je zapeljal na banko.

Stara, zaprašena izba, polna praviljnih slik, kako so ljudje skozi stoletja hranili denar. Način prevzgoje na varnost. Razgovor med direktorico in policajem je bil razburljiv; pokazati sva morala dinarje. Sledilo je zmajevanje glav, zatem telefonijada s Prago, ki je trajala dobre pol ure in slednjič olajšujoče dovoljenje, da sme direktorica banke osebno zamenjati toliko dinarjev, kolikor znesa račun pri črpalki in da bo to

lahko kljub temu, da je češka državljanka, zamenjala na banki v Pragi.

Zamotana zadeva, čeprav je vsepovsod na čeških trgovinah tudi naš dinar označen kot konvertibilna valuta.

Oddahnili smo si. Sedaj bomo še pravočasno prišli do Prage. Dogovorjeni smo, da se srečamo ob 10. uri dopoldne pred glavno železniško postajo.

ZGRABILI SO NA
NEPRAVEM KONCU

Znova nas pot vodi mimo številnih, nepreglednih, neprekinjenih polj. Obdelana so tako, da ti kar srce poje od zadovoljstva, toda ko sem kasneje prebral podatke o donosih in videl, da je hektarski donos manjši kot 1939, sem dounel to resnico šele prav,

ko sem zvedel, da so na Češkem v povojnem času preselevali kmete iz njihove rodne grude z namenom, da jim izkoreninijo privzgojen občutek za lastnino in da napravijo iz večerajšnjega prirastka industrijskega delavca v kmetijstvu. Pojem je v redu, toda nehoti se ti zazdi, da so zadevo zgradili na napačnem koncu in jo zbrozgali.

Ze poprej doma, sem zvedel, da bom na čeških cestah srečeval več poljske mehanizacije kot avtov in ta prerokovanja so bila resnična. Kolone in kolone raznovrstnih traktorjev so nas srečevale, ko smo se vztrajno spuščali v dolino Vltave, ob bregovih katere je zrasla starodavno lepa, zlata Praga. Nas je žal pričakala z meglo in s patino predvojnega vzdušja. Ra-

zen nekaj ulic v sameh sredšču je Praga takšna, kot a je predvečerašnjem se tu divjala vojna. Marsikje so v predmestnih ulicah še deske z malim vstavljenim okencem za izložbe — novogradenj ne srečuješ, voziti pa je lažje kot v Mariboru.

Brez težav smo prikrmarili pred glavno železniško postajo, kjer je stalo okrog 80 osebnih avtomobilov. To je bilo moje največje srečanje z množico avtomobilov na Češkem. Prevladovala so Tatire, in Moskviči, medtem ko Škoda, ljudsko vozilo Češke, ni tako česta.

Prišli smo pravočasno. Ura je odbila ravno 10. In nena doma smo se vprašali, kako se bomo našli s predstavniki Chemickih zavodov Zaluži iz Usti na Bilini.

(Nadaljevanje sledi)

TEZE ZA JAVNO RAZPRAVO

(Nadaljevanje s 3. strani)

nih ljudi v občini. Na tem področju so bili doseženi že določeni uspehi, še več pa je pomanjkljivosti, ki jih bo potrebno v bodoče še bolj potrpežljivo odpravljati kot doslej. Ugotoviti moramo, da je bil v zadnjem obdobju napravljen precejšen napredek glede javnosti dela občinskih samoupravnih organov. K temu je v večji meri pripomoglo informiranje občanov preko glasila občinskega odbora SZDL »Saleski rudar«, kjer se objavljajo informacije o vseh važnejših problemih, ki so jih reševali občinski organi, nekateri najvažnejši predlogi predpisov in v posebni prilogi vsi predpisi, ki jih sprejema občinska skupščina. Glasilo izhaja v več kot 7.000 izvodih, tako, da je vsakemu občanu dana možnost, da se v polni meri seznani z vso problematiko v občini. Zal pa se v tem glasilu premalo oglašajo občani, ki bi naj čisto-krat opozarjali na razne napake in pomanjkljivosti, da bi tako še povečali odgovornost samoupravnih in vseh drugih organov, ki imajo javna pooblastila do naših delovnih ljudi.

Dnevni redi sej občinske skupščine so bili še vedno obremenjeni z reševanjem raznih drobnih konkretnih vprašanj, namesto, da bi te zadeve obravnavali sveti, kot politično izvršilni organi skupščine. Zaradi tega stanja, ki je posledica predpisov višjih organov, se občinska skupščina ni mogla v dovoljni meri posvetiti položaju politike na posameznih področjih in izvrševanju napa, kako se ta politika izvaja.

Odborniki občinske skupščine večino zadev, o katerih razpravljajo na svojih sejah, vsestransko pretehtajo, tako da se skoraj v vseh primerih sprejemajo najustreznejše odločitve. Prav tu so bolj aktivni občinski občinskega zbora, ki so bolj neposredno povezani s krajevno in drugo problematiko, kot pa so odborniki zbora delovnih skupnosti, ki so jih volili delovni ljudje, zaposleni v delovnih in drugih organizacijah. Tudi udeležba odbornikov občinskega zbora na sejah občinske skupščine je nekoliko večja, čeprav moramo ugotoviti, da bi morala biti ta udeležba v obeh zborih sploh nekoliko boljša. Nekateri odborniki se dalj časa sej sploh niso udeleževali brez vsakega opravičila. Nekaj odbornikov pa se teh sej ni moglo udeleževati zaradi bolezni in drugih daljših odsotnosti. Da imajo odborniki občinskega zbora tesnejše zveze z volivci in da bolje poznajo problematiko svoje volivne enote, se vidi tudi iz postavljenih odborniških vprašanj, ki jih na predsednika občinske skupščine in organe občinske uprave naslavljajo večinoma odborniki občinskega zbora. Pri tem moramo ugotoviti, da je občinska skupščina prav s pomočjo odborniških vprašanj v zadnjem obdobju dosegla, da se v občinski skupščini sproti obravnavajo vsi problemi, ki se nenadoma pojavijo in jih predlagatelj dnevnega reda občinske seje iz raznih razlogov niso mogli upoštevati pri sestavljanju predloga dnevnega reda.

Po statutu občine so se odborniki o vseh važnejših vprašanjih, ki jih obravnava občinska skupščina, dolžni predhodno posvetovati z volivci v svoji volivni enoti, oziroma delovni organizaciji. Na ta način so se na zborih volivcev obravnavali predlogi občinskega družbenega plana in proračuna, predpisi o občinskih prispekih in davkih občanov, odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča in še nekatere druge važnejše zadeve. Volivci bi morali predhodno obravnavati, zaradi njihove pomembnosti, še nekatere druge zadeve, ki pa se zaradi pomanjkanja časa niso predložile v tako obravnavo. V prihodnje bo potrebno skrbeti, da bo takih primerov čim manj. Za ugotavljanje stališč in mnenj volivcev so zelo primerne tudi javne tribune ter obravnava določenih problemov v raznih strokovnih in drugih organizacijah, ki pa se jih občinska skupščina v zadnjem času ni posluževala. Vse pripombe, stališča in predloge zborov volivcev je občinska skupščina obravnavala na svojih sejah in je o svojem stališču zboru volivcev in krajevne skupnosti vedno pismeno seznanila. Med posameznimi zbori volivcev pa je bil večkrat daljši časovni presledek, tako da taka obvestila vedno niso dosegla svojega namena. V bodoče bi bilo primerneje, da bi se taka obvestila večkrat objavljala tudi v lokalnem listu.

Občinska skupščina skuša vse več zadev, razna vprašanja in tekoče probleme, urejevati ne s splošno ob-

veznimi akti, pač pa z raznimi priporočili in smernicami, ki jih naslovlja na krajevne skupnosti in organe upravljanja v delovnih organizacijah in podobno. Take metode dela se bo v bodoče posluževala še v večji meri, yendar se sprejeta priporočila čestokrat sploh ne izvajajo. Vzrok neupoštevanja priporočil občinske skupščine pa ni v njihovi neumestnosti ali nerealnosti, ampak v tem, da jih v nekaterih delovnih organizacijah sploh ne predložijo v obravnavanje organom samoupravljanja in zaradi tega ti organi ne morejo zavzeti svojih stališč do priporočil.

Občinska skupščina bo v bodoče še v večji meri kot doslej zagotavljal javnost svojega dela in vpliv volivcev na vse svoje odločitve, od volivcev pa pričakuje, da se bodo svojih pravic in dolžnosti posluževali in prispevali svoj delež pri reševanju naših skupnih problemov.

Aktivnost odbornikov občinske skupščine

Od zadnjih volitev v letu 1963 je imel občinski zbor 19 sej, zbor delovnih skupnosti pa 21 sej. Zbora občinske skupščine sta imela povprečno eno sejo mesečno. Povprečno se je vsake seje občinskega zbora udeležilo 63 %, odbornikov, seje zbora delovnih skupnosti pa 61 %. Najvišja udeležba odbornikov občinskega zbora je znašala 94 %, najnižja pa je bila na seji, ki je morala biti zaradi nesklepnosti preložena, ker je prisostvovalo samo 31 % odbornikov. Najvišja udeležba odbornikov zbora delovnih skupnosti na sejah zbora je bila 83 %, najnižja pa 51 %. Udeležba nekaterih odbornikov na sejah občinske skupščine je bila dokaž slaba, kar je razvidno iz naslednjih podatkov in udeležbah na sejah:

a) Občinskega zbora:

- 1 odbornik ni prisostvoval nobeni seji in je manjkal 19-krat;
- 1 odbornik je manjkal 14-krat;
- 1 odbornik je manjkal 12-krat;
- 3 odborniki so manjkali 11-krat;
- 3 odborniki so manjkali 10-krat;
- 4 odborniki so manjkali 9-krat itd.

b) Zbora delovnih skupnosti:

- 1 odbornik je manjkal 15-krat;
- 2 odbornika sta manjkala 12-krat;
- 4 odborniki so manjkali 11-krat;
- 6 odbornikov je manjkalo 10-krat itd.

Iz teh podatkov je razvidno, da je bilo 13 odbornikov občinskega zbora in 13 odbornikov zbora delovnih skupnosti takih, ki so manjkali najmanj na vsaki drugi seji. Dva odbornika sta večkrat izostala zaradi bolezni, vsi ostali pa iz drugih bolj ali manj opravičenih oziroma neopravičenih razlogov. Udeležba odbornikov, ki jim preneha mandat leta 1967, je bila slabša kot pa tistih, katerim preneha mandat leta 1969. Popolnoma razumljivo je, da je dokaž slaba udeležba na sejah zborov v precejšnji meri vplivala na uspešno in učinkovito delo občinske skupščine kot najvišjega predstavniškega organa v občini. Če bi bila udeležba odbornikov na sejah občinske skupščine boljša, bi se o mnogih zadevah, ki jih je obravnavala občinska skupščina, razvila še živahnejša razprava, v določenih primerih pa bi bile sprejete še kvalitetnejše odločitve kot so bile sicer sprejete. Popolnoma razumljivo je, da je bila povezava tistih odbornikov, ki so se slabo udeleževali sej občinske skupščine, s svojimi volivci dokaž slaba, saj niso poznali problemov, ki so se na sejah obravnavali, s problemi svoje volivne enote pa niso seznanjali ostalih odbornikov.

Razlogi za takšno neaktivnost so različni. Nekateri odborniki so ugotovili, da niso sposobni obdelovati komplicirane družbene problematike v občini, aktivnost drugih je pustila, ker jim kakšen sklep večine v občinski skupščini osebno ni odgovarjal itd. Mnogi odborniki so imeli težave z vodstvom zborov volivcev, ker se je na takih zborih čestokrat obravnavala taka problematika, s katero niso mogli biti seznanjeni in zaradi tega niso mogli dati volivcem zadovoljivih odgovorov in pojasnil.

Vse te pomanjkljivosti bo potrebno v bodoče odpraviti, če hočemo izboljšati aktivnost občinskih odbornikov. Na predstojih volivcev bo potrebno izvoliti nove, sposobne in delovne odbornike, katerim pa se bo morala nuditi vsestranska pomoč, da bodo lahko uspešno opravljali svoje naloge tako v občinski skupščini kot tudi v volivni enoti, kjer bodo izvoljeni.

Leta 1967: le 3 milijone ton lignita

Na podlagi okvirnih pokazateljev za sestavo lastnega delovnega plana za leto 1967, pravičnega rudnika lignita Velenje v prihodnjem letu nakopati le 3.000.000 ton premoga. Upravni odbor podjetja je na svoji redni seji potrdil te osnovne smernice ter poudaril, da zmanjševanje proizvodnje nujno terja tudi odgovarjajoče znižanje staleža delovne sile.

Po temeljiti proučitvi obstoječega gospodarskega stanja in s tem v zvezi zmanjšane povpraševanja po lignitu industrije, trgovine in železnice, so strokovne službe rudnika uspele zagotoviti le 3.090.000 ton za plasman v prihodnje leto. Glede na to, da je trenutno na depozitu že preko 180.000 ton lignita, so se vsi člani upravnega odbora strinjali s predlogom tehnične in prodajne službe, da z ozirom na predvidevanja ne kaže v prihodnjem letu proizvesti več kot 3 milijone ton premoga.

Na osnovi potrjenih okvirnih pokazateljev, so dolžne, po sprejetem sklepu upravnega odbora rudnika, vse ekonomske enote pripraviti in obdelati svoje lastne predloge planov, ki bodo služili kot podlaga letnemu delovnemu planu rudnika za leto 1967.

Člani upravnega odbora so se posebej zadržali na problemih, nanašajočih se na težko gospodarsko situacijo, ki je zadela premogarstvo na celotnem gospodarskem območju naše države in na podlagi splošnih ugotovitev, analizirali stanje v velenjskem rudniku. Vsi pokazatelji kažejo, da se v prihodnjem letu premog ne bo podražil, temveč kažejo tendence ravno obratno; za določeno znižanje cen lignita z ozirom na padec vrst in s tem v zvezi kalorične vrednosti. Člani upravnega odbora so glede bodočega gospodarjenja bili seznanjeni z dvema variantama. Ali obdržati obstoječi obseg delavcev in skozi vse leto životariti ob nizkih učinkih in storilnosti ter ob postopnem zniževanju osebnih dohodkov, ali pa zmanjšati stalež delovne sile za okoli 360 delavcev, ter ob povečani storilnosti in boljšem gospodarjenju obdržati dosežene učinke na sedanjem nivoju in jih še izboljšati ter s tem zagotoviti vsaj enake osebne dohodke kot v letošnjem letu. Po proučitvi vseh okoliščin, so se člani upravnega odbora izrekli za drugo varianto, to je za nujno zmanjšanje števila delavcev. Pri tem so poudarili, da je osnovna in samostojna naloga vodstev ekonomskih enot, da temeljito proučijo svoje možnosti in kapacitete ter pri tem v sporazumu s svojimi samoupravnimi organi za

toliko skrajšajo stalež svojih delavcev, da bodo s planom zastavljene naloge lahko uspešno in rentabilno izpolnjevali.

Vsekakor bo naloga strokovnih vodstev, kakor tudi strokovnih upravnih in tehničnih služb rudnika, da se bodo pri selekciji odvečne delovne sile upoštevali tisti kriteriji, ki so bili že sprejeti in potrjeni na centralnem delavskem svetu rudnika. Izločiti bo potrebno iz proizvodnje tiste delavce, ki pravzaprav predstavljajo breme že obstoječi proizvodnji, se pravi slabe in nedisciplinirane delavce, ki z mnogimi neupravičenimi in pogostimi bolniškimi izostanki zavirajo produktivnost in rentabilnost proizvodnje. Prav tako bo potrebno odpovedati tistim članom delovne skupnosti, ki se z dodatnimi oblikami zasluga lahko samostojno preživljajo, kot so razni obrtniki, kmečki sinovi oziroma kmetje, ki se lahko samostoj-

no preživljajo iz kmetijstva, kakor tudi tisti delavci, ki so šele kratak čas v podjetju in ne kažejo interesa, da bi se zadržali v podjetju.

Vsi člani upravnega odbora so poudarili, da je to vsekakor delikatna in zahtevna naloga vseh obratovodstev in služb ter, da naj pri svojem delu poiščejo res vse možnosti, ki govorijo v prid dobrega delavca ali obratno.

Se večjega odpusčanja delavcev pa se je kolektiv rudnika rešil s tem, da je v letu 1967 planiral veliko dela prostih sobot tako, da je zmanjšal število delavnikov na povprečno 22 dni v mesecu.

Rudnik že sedaj išče možnosti, da bi našel drugo zaposlitev delavcem v ostalih gospodarskih panogah občine.

Vse te in še ostale proizvodne in tekoče probleme so obravnavali člani upravnega odbora ter so se na kraju zedinili, da se do prihodnje seje, ki bo konec tega meseca, vsa proizvodna problematika prouči in zadane naloge izvršijo ter nato predložijo centralnemu delavskemu svetu v dokončno obravnavo in potrditev.

—CAN—

KONFERENCA SZDL V VELENJU

Prejšnji teden je bila v Velenju konferenca krajevnega odbora Socialistične zveze. Velenjčani so na konferenci poslušali obširno poročilo, ki ga je podala Hermina Klančnik in se pogovorili o najpomembnejših problemih kraja. Osrednje vprašanje, o katerem so razpravljali, je bilo vsekakor nadaljnji razvoj Velenja sprito spremenjene situacije v rudniku. Dosti so govorili tudi o urejenosti Velenja. Podprli so stališče krajevnega odbora SZDL, da bi v Velenju nadaljevali s staro tradicijo prostovoljnega dela. Na ta način bi lahko v Velenju uredili manjša otroška igrišča in razširili centralnega, poleg tega pa bi sami s prostovoljnimi delom vzdrževali skupne komunalne naprave, da ne bi bilo treba uvesti krajevnega samoprispevka.

Izvolili so tudi člane novega krajevnega odbora in člane občinske konference SZDL. V krajevni odbor SZDL so bili izvoljeni: Valter Končan, Teodor Jelen, Viktor Barle, Stane Jamnikar, Albin Medved, Romana

Misja, Stane Skornšek, Vinko Petkovšek, Jože Medved, Božo Mohorko, Dragica Repensek, Miha Deberšek, Vinko Preložnik in Kristina Skok.

Člani občinske konference pa so: Franc Pristovšek, Stane Ravljen, Majda Naglost, Jože Veber, Hermina Klančnik, Milan Sterban, Valter Končan, Teodor Jelen, Stane Jamnikar, Gusti Tajnšek, Viktor Barle, Jože Medved, Elfrida Ambrožič, Jožica Melanšek, Vili Stiplovec, Stane Skornšek, Ivan Krajnc, Jože Vidali in Kristina Skok.

Na konferenci so soglasno izvolili za predsednico krajevnega odbora SZDL Velenje HERMINO KLANČNIKOVO.

Naše bralce bomo v prihodnji številki podrobneje seznanili z vsebino poročila, ki ga je na konferenci v Velenju prebrala predsednica krajevnega odbora. To smo morali preložiti za kasnejši čas, ker smo današnje številko časopisa, razen te vesti, že poprej zaključili.

OBCNI ZBOR ZROP ŠOSTANJ

Na predavanjih slaba udeležba

V elektrarniški dvorani so imeli 16. decembra letni občni zbor člani združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev iz Šostanja.

Iz poročila predsednika Zvoneta Šteimbergerja je bilo razvidno, da je organizacija, kljub mnogim težavam, uspešno delala. Mnogo pa so razpravljali o slabi udeležbi na sestankih in predavanjih. Čeprav se je odbor prizadeval in izbiral kvalitetna predavanja in dobre predavatelje, je bila udeležba s strani rezervnih oficirjev in podoficirjev silno slaba. Ugotovili so, da prihajajo na predavanja vedno isti redni člani. Posebno slabo se udeležujejo predavanj in sestankov ravno intelektualci.

Menili so, da je tak odnos članov do svoje organizacije nepravilen. Strokovna predavanja lahko le koristijo rezervnim oficirjem in podoficirjem. Samo dobro in strokovno usposobljeni rezervni kader bo sposoben aktivno braniti domovino.

V nov odbor Združenja rezervnih oficirjev in podoficirjev iz Šostanja so bili izvoljeni: Ivan Stropnik, kmetijska zadruga; Jože Svetlana, učitelj iz Zavodnje; Matjaž Natek, učitelj iz Šostanja; Mišo Ivančič, elektrarna; Janez Bole, Smartno ob Paki; Martin Hudej, kmetijska zadruga in Jože Krajnc iz tovarne usnja Šostanj.

A. V.

PRVA SEJA KRAJEVNEGA ODBORA SZDL ŠOSTANJ

Na prvi seji novoizvoljenega krajevnega odbora SZDL Šostanj, so na predlog že izvoljene predsednice Martina Primožiča, imenovali iz vrst članov krajevnega odbora za sekretarja Augusta Voharja, za tehnično sekretarja Majdo Hočevarjevo, za organizacijsko blagajničarko Gizelo Natekovo in za tehničnega blagajnika Ivana Ureka.

Poleg tega pa so se na seji pogovorili tudi o metodi in oblikah nadaljnjega dela. Da bi bili seznanjeni s problemi in željami svojih članov, bodo člani krajevnega odbora organizirali razgovore na terenu, povsod tam kjer bo potrebno. Zadolžili so tudi posamezne člane krajevnega odbora, ki bodo skrbeli za povezavo dela med ostalimi društvi in organizacijami v kraju.

Sklenili so tudi, da bodo člane Socialistične zveze iz Šostanja sproti obveščali o delu in problemih organizacije. V ta namen se bodo v večji meri posluževali »Saleskega rudarja«.

Program dela bodo sprejeli na drugi seji.

A. V.

Skupščina občine Velenje, oddelek za finance, razpisuje

JAVNO PRODAJO

najdenih predmetov, ki bo, dne 28. decembra 1966 ob 15. uri v avli Skupščine občine Velenje.

Na javni prodaji bodo na prodaj naslednji najdeni predmeti:

- 8 moških zapestnih in žepnih ur,
- 1 fotoaparati »Caro« v usnjenem etuiju,
- 1 zlat ženski prstan,
- 9 moških koles,
- 4 okvirji za moška kolesa,
- razna oblačila (jopice, plašči, čevlji in torbice).

Interesenti si lahko ogledajo predmete eno uro pred javno prodajo.

SKUPŠČINA OBCINE VELENJE
ODDELEK ZA FINANCE

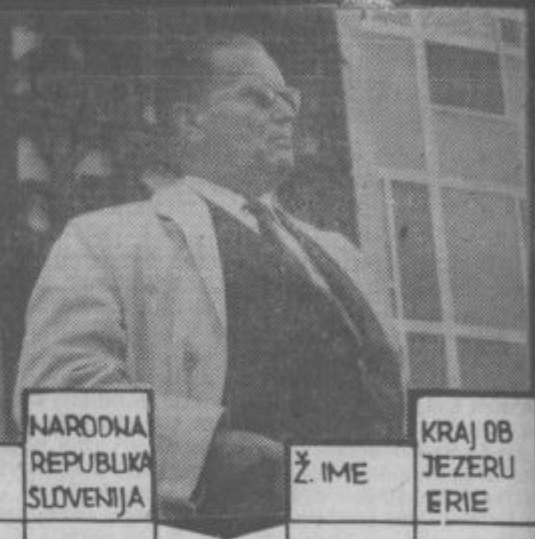
KRAJEVNI ODBOR SZDL VELENJE

ZELI SRECNO

IN USPEŠNO

NOVO LETO 1967

VSEM VELENJČANOM

1500 m VIŠO-
KA GORA V
AVSTRALIJ

INDONEZIJ-
SKA POROČEN
AGENCIJA

JARC

ZAČETNI-
CA
ABECEDA

DSEBA, KI
VARUJE
OTROKA

POZITIVNE
ELEKTRO-
DE

Ž. IME

NEMŠKI
PREDLOG

OKRAJŠAVA
ZA ETRURSKI

GRŠKA
ČRKA

MUSLIMAN-
SKO M. IME

Ž. IME

NARODNA
REPUBLIKA
SLOVENIJA

Ž. IME

KRAJ OB
JEZERU
ERIE

USTNIČNO
ZOBNI
GLAS

DRUŽINSKI
POLOŽAJ

VINSKA
RASTLINA

JANEŽ

MIRNA
DRŽA

POVRŠINA

KIP ŽEN-
SKE

RIMSKO
IME ZA
DONAVO
ZASLON

DEL
RIBIŠKE
OPREME

PRISTAŠ
KRALJICE
ŠPORTA

RUSKA
REKA

LITIJ

HUNSKI
VLADAR

THE DER

KOŠARKAŠ
KLUB
REP. V LAT.
AMERIKI

KAZALNI
ZAJMEK

SILICIJ

PREDSED-
NIK ZAR

BOREC

VEMK RAS-
ILINSKI LIST

ZAČETNI-
CI SLOV.
PESNIKA

POZA

OREL IZ
GERM. MIT.

RUSKI HU-
MORISTIČNI
PISEC

NULA

SLOVENSKI
PISEC

GOSPOD.
PRIPOMOČ

ZNAČILNO
ZA PURA-
NA

LJUBKOVA-
NO M. IME
TRESK

BUCK

GRAFIČNA
UMETNOST

NAUK O
GIBANJU
PLINOV

KAZNIVO
DEJANJE

BOLEZEN
PRI ŽIVA-
LIH

DRŽAVA V
ZDA

EDEN
IZMED
ČUJOV

Ž. IME

PETER
STANTE

IZLOČEK
NEKATERIH
DREVES

SREČNO

MENIČNO
POROŠTVO

NEPRAVI
OČE

PREBIVA-
LEC NOVE
ZELANDIJE

VLAKNO

1/10 KG

MILJON-
SKO MESTO
NA JAPON.

PREBIVALEC
AJDOVŠČINE
POD. VEZ

1967

NESTRO-
KOVNJAKI

FRANCOS-
KI DRSA-
NI AS

C

NOVOLETNA NAGRADNA KRIŽANKA

Za praznične dni smo pripravili skandinavsko križanko. Opisi so vključeni v like. Če sta v enem polju dva opisa, velja zgornji za vodoravno smer, spodnji pa za navpično. Vse kar liki predstavljajo ali kar je z njimi v neposredni zvezi, vpišite v križanko v smeri, ki jo kaže puščica.

Pravilno rešene križanke bomo izžreball in nagradili.

1. nagrada, 15.000 S-din

2. nagrada, 10.000 S-din

3. nagrada, 5.000 S-din

4. nagrada, 3.000 S-din
- Rešitve pošljite ali dostavite do 5. januarja 1967, na naslov:
Uredništvo »Saleškega rudarja« Velenje, Tiltov trg 2, p. p. 89.
Na kuverto napišite »Nagrada križanka«.

V NOvem-LETU PRI-
ČAKUJEMO OD VAS VEČ
ZANIMIVIH PRISPEV-
KOV ZA NAŠ LIST

